

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2461/2025
17.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Јањић, адвокат из ..., против тужене Саобраћајне техничке школе Земун, коју заступа Државно правобранилштво, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 666/25 од 27.02.2025. године, у седници одржаној 17.12.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 666/25 од 27.02.2025. године, тако што се одбија као неоснована жалба тужене и потврђује пресуда Трећег основног суда у Београду П1 482/21 од 01.10.2024. године, у ставовима првом и трећем изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 48.290,00 динара у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 482/21 од 01.10.2024. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да тужиљи на име накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за период од 01.11.2020. године, закључно до 31.06.2022. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом за сваки месец појединачно, све ближе наведено у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован, тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиљи исплати законску затезну камату на појединачно опредељене месечне износе из става првог изреке од 05.-ог у месецу за претходни месец па до 06.-ог у месецу за претходни месец. Ставом трећим изреке,

обавезана је тужена да тужилји накнади трошкове поступка у износу од 78.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 666/25 од 27.02.2025. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, у ставу првом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужилји на име накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за период од 01.11.2020. године, закључно до 31.06.2022. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом за сваки месец појединачно, све ближе наведено у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима из става трећег изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужилје да се обавезе тужена да тужилји исплати трошкове парничног поступка у износу од 78.000,00 динара, а обавезана је тужилја да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 13.500,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилја да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 27.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилја је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију, захтевајући накнаду за трошкове њеног састава.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...10/23), и утврдио да је ревизија тужилје основана.

У поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилја је запослена код тужене. Дана 23.09.2020. године доставила је захтев туженој да јој се накнада за долазак на рад и одлазак са рада од 01.11.2020. године, исплаћује у новцу у висини месечне карте за јавни градски превоз, јер користи сопствено возило. Тужена захтев није усвојила и наставила је да врши исплату трошкова превоза уплатом новчаног износа на тужилјину персонализовану БУС ПЛУС картицу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев. По становишту првостепеног суда, заснованом на одредби члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду и одредби члана 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, запослени имају право на новчану накнаду трошкова превоза у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, тако да су ирелевантни наводи тужене да су они исплаћивани тужилји уплатом на њену персонализовану БУС ПЛУС картицу, јер такав начин накнаде трошкова превоза није предвиђен општим актом.

Међутим, другостепени суд је, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, са образложењем да је тужилја у утуженом периоду и даље имала важећу персонализовану БУС ПЛУС картицу, на коју је тужена редовно уплаћивала трошкове превоза и тиме испунила своју обавезу.

Врховни суд налази да се основано ревизијом тужиле указује да је побијана другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Наиме, право запосленог на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада је право установљено законом. Одредбом члана 118. став 1. Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, и то за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном превозу, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз (тачка 1). У овом случају није спорно да тужена није обезбедила сопствени превоз за своје запослене.

Суштина права зајемченог наведеном законском одредбом је да се запосленом исплати накнада за трошкове превоза од места његовог становања до места рада. Опредељење законодавца да се накнада призна у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, не значи да је коришћење средстава јавног превоза законом прописано као услов за остварење права на ове трошкове запосленог, који превоз до радног места обезбеђује на други начин (својим возилом, такси возилом и слично).

Посебним колективним уговором за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“, бр. 21/15... 92/20), који су закључили Влада и репрезентативни синдикати, уређена су права, обавезе и одговорности из рада и по основу рада запослених у основним и средњим школама и домовима ученика којима се средства за плате обезбеђују у буџету Републике Србије, поступак његове измене и допуне, као и међусобни односи учесника (члан 1). Означени Колективни уговор се непосредно примењује у свим основним и средњим школама и домовима ученика из члана 1, а колективним уговором код послодавца (установе) могу се утврдити већа права од права утврђених тим уговором, као и друга права која нису утврђена уговором, у складу са законом (члан 2). Одредбом члана 26. став 1. тог Посебног колективног уговора прописано је да запослени има право на накнаду за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају (градски, приградски, међуградски) која мора бити исплаћена до 05-ог у месецу за претходни месец, уколико није обезбедио сопствени превоз. Према ставу другом те одредбе, на захтев запосленог послодавац је дужан да запосленом обезбеди месечну карту за долазак и одлазак са рада, уколико није обезбедио сопствени превоз.

Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17... 92/23) прописано је да се у буџету јединице локалне самоуправе обезбеђују средства за превоз запослених (члан 189. став 1. тачка 6). Из наведене одредбе следи да јединица локалне самоуправе обезбеђује средства за превоз запослених у области образовања и васпитања, али да не може да уређује услове под којима се остварују права запослених на трошкове превоза. То право запосленог у установама образовања и васпитања остварује се у складу са општим актом – Посебним колективним уговором за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика. Из цитиране одредбе члана 26. став 1. и 2. тог Посебног колективног уговора произилази да се трошкови превоза запослених исплаћују у новцу (правило) у висини цене претплатне карте у јавном саобраћају која мора бити исплаћена до 05-ог у месецу, а обезбеђењем месечне претплатне карте само ако то захтева запослени (изузетак). Зато Град Београд није могао својом одлуком одредити да се право запослених у основним и средњим школама и домовима ученика на трошкове превоза остварује искључиво обезбеђењем месечне претплатне карте у оквиру система БУС ПЛУС.

У конкретном случају, тужила је поднела захтев да јој се од 01.11.2020. године трошкови превоза исплаћују у готовом новцу. Тужена је следствено изложеном, била дужна да од тада тужиљи трошкове превоза исплаћује на тај начин. Околност да тужила није поништила персонализовану БУС ПЛУС карту и тако онемогућила тужену да јој трошкове превоза исплаћује као до тада, нису од значаја за остварење законског права тужиље на накнаду трошкова превоза у готовом новцу (правило из члана 26. став 1. Посебног колективног уговора).

Имајући у виду наведено, на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу првом изреке пресуде.

Тужила је успела у поступку по ревизији, па јој, на основу чланова 153. став 1, 154. став 2. и 163. став 2. ЗПП, припадају и опредељени трошкови ревизијског поступка. Висина је одмерена на име тражених трошкова и то: за састав ревизије од 27.000,00 динара, као и на име судских такси за ревизију 8.516,00 динара и ревизијску одлуку 12.774,00 динара, одмерено према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важећој на дан предузимања парничних радњи и Таксеној тарифи из Закона о судским таксама, те је на основу члана 165. став 2. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

На основу овлашћења из члана 165. став 1. у вези са чланом 154. ЗПП, Врховни суд је одбио захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка, јер се не ради о трошковима потребним ради вођења парнице, због чега је Врховни суд одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**